

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

30
EURASIAN NATIONAL
UNIVERSITY

БГПУ
им. М. Ақмұллы

РУДН

«ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КАДРЛАРДЫ ДАЯРЛАУДАҒЫ ЗАМАНАУИ
ТӘСІЛДЕМЕ: ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ПРАКТИКА»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ФОРУМ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ФОРУМ

«СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ В ПОДГОТОВКЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
КАДРОВ: НАУКА И ПРАКТИКА»

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL FORUM
«MODERN APPROACHES TO TEACHER TRAINING: SCIENCE AND
PRACTICE»

МАТЕРИАЛДАРЫ

Астана

26 ақпан 2026 жыл

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ**

**«ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КАДРЛАРДЫ ДАЯРЛАУДАҒЫ ЗАМАНАУИ ТӘСІЛДЕМЕ:
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ПРАКТИКА»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ФОРУМ
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ
26 ақпан, 2026 жыл**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ МЕЖДУНАРОДНОГО
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОГО ФОРУМА
«СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ В ПОДГОТОВКЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ:
НАУКА И ПРАКТИКА»
26 февраля, 2026 года**

**PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL FORUM
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL FORUM
«MODERN APPROACHES TO TEACHER TRAINING: SCIENCE AND PRACTICE»
february 26, 2026**

Астана, 26 ақпан 2026 ж.

УДК 37.0
ББК 74.00
П23

Жалпы редакциясын басқарған: Сомжүрек Б.Ж.

Редакция алқасы: Асылбекова М.П., Атемова К.Т., Байсарина С.С., Сламбекова Т.С.,
Махадиева А.К.

П23 Педагогикалық кадрларды даярлаудағы заманауи тәсілдеме: ғылым және практика: халықаралық ғылыми-тәжірибелік форум материалдары. 26 ақпан 2026 ж./ – Астана: Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ баспасы, 2026. – 1668 бет.

ISBN 978-601-385-193-8

Халықаралық ғылыми-практикалық форум материалдарының жинағында педагог кадрларды даярлаудың заманауи ғылыми-әдіснамалық негіздерін талдау, педагогикалық білім беру саласындағы инновациялық тәсілдер мен тиімді практикаларды айқындау, халықаралық ғылыми тәжірибе алмасуды дамытуға арналған өзекті ғылыми-тәжірибелік зерттеулердің нәтижелері енгізілген. Материалдарда педагогикалық білім мен ғылымның жаһандық трендтері, педагогикалық білім берудегі жасанды интеллект және цифрлық технологиялар, педагог кадрларды инклюзивті білім беруге дайындаудың халықаралық тәжірибесі және инновациялық әдістері туралы мәселелері қарастырылған. Жинақ білім саласындағы мамандарға, ғалымдарға, оқытушылар мен білім алушыларға арналған.

В сборник материалов международного научно-практического форума включены результаты актуальных научно-практических исследований, направленных на анализ современных научно-методологических основ подготовки педагогических кадров, выявление инновационных подходов и эффективных практик в сфере педагогического образования, а также развитие международного научного обмена опытом. В материалах рассматриваются вопросы глобальных тенденций в педагогическом образовании и науке, использования искусственного интеллекта и цифровых технологий в педагогическом образовании, международного опыта и инновационных методов подготовки педагогических кадров к инклюзивному образованию. Сборник предназначен для специалистов в области образования, ученых, преподавателей и обучающихся.

The proceedings of the International Scientific and Practical Forum include the results of relevant scientific and practical research aimed at analyzing the modern scientific and methodological foundations of teacher training, identifying innovative approaches and effective practices in the field of teacher education, as well as promoting international scientific exchange of experience. The materials address issues related to global trends in pedagogical education and science, the use of artificial intelligence and digital technologies in teacher education, as well as international experience and innovative methods of preparing teaching staff for inclusive education. The collection is intended for education professionals, researchers, teachers, and students.

УДК 37.0
ББК 74.00

ISBN 978-601-385-193-8

© Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2026

Бұл жинаққа енгізілген материалдарға авторлар жауапты.
Authors are responsible for the content of their materials.

269	Нагайцев Т.О. Психолого-педагогические стратегии подготовки педагогических кадров к предупреждению суицидального поведения несовершеннолетних: междисциплинарная модель школьной превенции	1128
270	Оразбаева Д.С. Ағылшын тілі сабағында инклюзивті білім берудің ерекшеліктері	1133
271	Сыдыкова Г.Д., Токсанбаева Г.Б. Танымдық ойындардың аутизм спектрі бұзылысы бар балалардың сөйлеу тілін дамытудағы рөлі	1136
272	Тайғарина А.Э. Психикалық дамуында тежелуі бар бастауыш сынып оқушыларын білім беру ортасына бейімдеудегі әлеуметтік педагогтың рөлі	1139
273	Турсунбаева А.У. Инклюзивті білім беру жағдайында педагог кадрларды кәсіби даярлаудың инновациялық тәсілдері: халықаралық көзқарас	1142
274	Сейткамалова А.К. Тәрбиеленушілер арасындағы агрессияның алдын-алу тәсілдері	1146
275	Толеуханова А.Д. Инклюзивті мәдениет зерттеулеріндегі әдіснамалық тұғырлар	1149
276	Турекулова Н.А. Бастауыш білім беру арқылы нашар еститін оқушылардың экологиялық сауаттылығын арттыру	1153
277	Болат Б.Қ. Жасөспірімдердің салауатты өмір салтын дене тәрбиесі арқылы қалыптастырудың маңызы	1155
278	Бейсенбаева Ж.Н. Жасөспірімдердің кәсіби өзін-өзі анықтауын психологиялық-педагогикалық қолдаудың ерекшеліктері	1159
279	Мендигереева Д.А. Студенттердің өмірлік құндылықтары мен денсаулыққа көзқарасының психологиялық аспектілері	1162
280	Шарапатов Р.Ж. Девиантты мінез-құлықты жасөспірімдер типологиясын талдау	1167
281	Жақыпбекова З.Ж. Мектеп жасындағы жасөспірімдердің өзін-өзі реттеу мәселелері	1171
<p>4-секция: Заманауи педагогтің кәсіби дамуындағы құндылықтық тәсілдеме 4-секция: Ценностный подход к профессиональному развитию современного педагога 4-section: Value-based approach to the professional development of the modern teacher</p>		
282	Абдукаримов Н.А. Педагогические принципы совершенствования уроков физического воспитания для учащихся начальных классов	1176
283	Куттибекова Г.Т. Организация процесса начального образования на основе передовых современных педагогических технологий	1179
284	Абилова Г.О. Заманауи педагогтың кәсіби дамуында педагогикалық вебинарлардың рөлі	1182
285	Ибадуллаева С.Ж., Кожабергенова А.Т. Биология пәні негізінде жоғары сынып оқушыларына экологиялық білімді қалыптастырудың маңыздылығы	1187

286	Есенова Н.Е. Оқыту процесіндегі рефлексияның мұғалімнің кәсіби мәдениетін қалыптастырудағы маңызы	1191
287	Жакыпбекова А.Т., Зулпукарова Д.И., Сманова Н.Т. Ценности профессиональной деятельности будущих молодых учителей	1195
288	Игибаева А.К., Ақитбаева Н.К Некоторые аспекты подготовки будущего педагога в условиях вызовов современного социума	1199
289	Асылбекова М.П., Таңатарқызы Г. Болашақ педагог-психологтердің метақұзіреттілігін дамытудың теориялық негіздері	1204
290	Койшыманова А.М., Атемова К.Т. Цифрлық трансформация жағдайында педагог-психологтарды оқушылардың мобильдік тәуелділігін алдын алуға даярлау	1208
291	Шакаримова К.К., Сламбекова Т.С., Хасан А Цифрландыру дәуіріндегі болашақ педагог-психологтың кәсіби имиджі: ғылыми-теориялық аспектілері	1212
292	Toleubekova R.K., Talpakova M.Z. Formation of corporate competencies of teachers based on a value approach to professional development	1219
293	Сламбекова Т.С., Байсарина Ж.С. Болашақ педагогтерді оқушылардың бос уақытын ұйымдастыруға дайындау	1224
296	Нұрқасымова С.Н., Толекенова Л.А., Нұрланқызы Г. Сараланған тапсырмалар арқылы білім алушылардың физикалық есептерді шешу біліктерін қалыптастыру	1229
297	Айкинбаева Г.Қ., Таукибаева Ш.Ж., Жылқыбаев К.Д., Шериязданов Б.Р. Жеке тұлғаның дамуына ұлттық құндылықтар мен дәстүрдің әсері	1235
298	Ботабаева А. Е., Қажатбек С. Оқушылардың әлеуметтік-құқықтық жауапкершілігін дамытудың маңыздылығы	1240
299	Истомина Н.С. Интеграция ценностей программы «Адал азамат» в профессиональную деятельность педагога	1243
300	Шангереева С.А., Албытова Н.П. Аксиологические основы профессионального развития будущих педагогов в высшем образовании	1247
301	Торebaева Г.Р., Бельгибаева Г.К., Yucel Gelislli Педагогикалық колледждің білім беру жүйесінде геймификация технологиясын қолдану арқылы студенттердің кәсіби құзыреттілігін дамыту	1254
302	Албытова Н.П. Білім беру ортасының белгісіздігі жағдайында оқытушының кәсіби бірегейлігін құндылық-мағыналық реттеу	1260
303	Шолпанқұлова Г.К., Ақын А.К. Болашақ педагог-психологтердің гендерлік мәдениетін дамытудың педагогикалық шарттары	1264
304	Ахунова У.О. Музыка как инструмент формирования эмоциональной и социальной компетентности учащихся	1269

305	Нұралы С., Фейзулдаева С.А. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің әдістемелік тілдік құзыреттілігін қалыптастыру мәселесі	1272
306	Темірхан А.Е., Мухметова Р.Ж. Оқушылардың оқу мотивациясын арттырудағы smart мақсаттардың рөлі	1276
307	Кишибаева Д.Ж., Оңғарбаева Ж. Педагогтың білім беру мазмұнын жаңарту жағдайындағы кәсіби дамуы	1279
308	Polatova A.N., Mamurbekova Z.U. Future perspectives of scientific research in the field of higher education	1284
309	Абдалинова А.Б. Воспитание патриотизма учащихся через внеурочную деятельность: педагогико-психологические основы и практические подходы	1288
310	Темирханова К.Ш. Когнитивтік әдістер – болашақ мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің ғылыми-коммуникациялық дағдыларын дамытудың құралы	1292
311	Байменова Б.С., Медей М. Бастауыш сынып оқушыларының өзін-өзі реттеу дағдысын дамыту	1294
312	Кадырова Ж.Д. Жоғары сынып оқушыларының тұлғалық дамуындағы құндылыққа негізделген кәсіби бағдардың рөлі	1298
313	Ибрайханова А.Е. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың оқырмандық сауаттылығын қалыптастыруда отбасымен жұмыс істеуге даярлаудың әдістемелік жүйесі	1303
314	Нұрланқызы Д. Жеткіншек жастағы оқушылардың қазіргі білім беру жүйесіндегі оқу мотивациясының ерекшеліктері	1306
315	Кәрімова А.Е. Ғылымаралық коммуникация жағдайындағы жоғары мектеп педагогикасы: қазіргі жай-күйі мен даму перспективалары	1311
316	Загородская В.С., Мичирова Р.Р. Ценностный подход в педагогическом сопровождении классных руководителей как условие профилактики конфликтов среди обучающихся	1319
317	Темиргалиева А.Б. Аксиологический вектор цифровизации начального образования: развитие профессиональной компетентности педагога-эксперта	1323
318	Байзакова З.Е. Мектеп жасына дейінгі балаларда еңбек әрекеті арқылы «Адал азамат» құндылықтарын қалыптастыру	1326
319	Серік М. Мектеп жасына дейінгі балалардағы буллингке әсер ететін әлеуметтік-мәдени факторлар	1330
320	Lyu Y. A value-based approach to the professional development of the modern physical education teacher	1334
321	Abiltayeva A. An axiological approach to the development of environmental competencies of students of pedagogical fields	1339
322	Төреханова Е.С. Мұғалімнің эмоционалдық интеллекті және көшбасшылық қабілеті	1342

323	Абдуллаева Г.С., Баймұрза А.А. Музыка сабақтарында жасанды интеллектті қолдана отырып, оқушылардың эстетикалық және эмоционалдық құндылықтарын арттыру	1346
324	Айдархан М.А., Халикова Н.С. Жыраулар поэзиясын оқытуда герменевтикалық талдауға үйретудің тиімді жолдары	1349
325	Айдарханова Н.Т. Үздіксіз білім беру жағдайындағы педагог тұлғасының кәсіби дамуының өзектілігі	1353
326	Мағзумова З.Н. Жаһандық педагогикалық трендтер контекстінде болашақ мектеп директорларының көшбасшылық дағдыларын дамыту	1357
327	Муханбеткалиева М.Т. Цифрлық білім беру ортасында жасөспірімдердің құндылық бағдарын дамыту: жасанды интеллект мүмкіндіктері	1363
328	Есимова А.Б. Балалар арасында буллингтің алдын алу жолдары	1368
329	Рүстембекова А.Ғ. Әдебиеттік оқу үдерісінде бастауыш сынып оқушыларының гуманистік қарым-қатынас мәдениетін дамыту	1372
330	Тажединова А.Д. Болашақ педагогтердің кәсіби лидерлік дағдыларын дамытудың педагогикалық алғышарттары	1377
331	Әскербек А.Қ., Мурзина С.А. Функционалдық сауаттылықты дамытудағы мұғалімнің кәсіби рөлі мен педагогикалық құзыреттілігі	1381
332	Бекзат А.Б., Ералин Қ.Е., Саймбетова Ж.Т. Кәсіби дизайнерлердің мәдени құзыреттілігін қалыптастырудағы этнодизайн қағидаттарының рөлі	1385
333	Шалабаева Ж.С., Ережепова Б.Т., Серикханқызы А., Сұлтанқызы Р.А., Қайратқызы Д. Бастауыш сынып оқушыларына математика сабағында топтық жұмыс арқылы ынтымақтастығын қалыптастыру ерекшеліктері	1389
334	Гафиятуллина Н.Б. Формирование готовности будущих учителей начальных классов к профилактической работе с младшими школьниками	1393
335	Куандыкова Э.К., Глеубергенова К.А. Карменова Н.Н., Зиявдинова А. К. Сравнительный анализ отечественного и российского опыта практической направленности школьной географии	1397
336	Данабекова Д.А., Ақитбаева Н.К. Психолого-педагогические подходы к интеграции обучения в системе школьного образования РК	1402
337	Дауенова М., Ақитбаева Н.К. Қазіргі жағдайда жасөспірім тұлғасының дамуына элеуметтік-мәдени ортаның әсері	1407
338	Сералы Ә.Е., Ильясова Г.У. Химия пәнін оқытуда білім алушылардың танымдық белсенділігін арттыру	1411
339	Сағындықова А.Т., Есмаханова Г.А.	

	Мектеп жасына дейінгі балалардың эмоциялық тұрақтылығын қалыптастыруда ертегі терапиясының маңызы	1416
340	Уайсова К.Т. Болашақ бастауыш білім педагогтерін театрландыру әдістері негізінде оқушыларды оқытуға даярлаудың педагогикалық шарттары	1420
341	Медеубаева К.Т., Сейтенова С.С. Инновациялық білім беру жағдайында студенттердің күзiреттiлiгi мен оқу мотивациясын дамытуға геймификацияның ықпалы	1425
342	Мурсалиева А.К. Бастауыш мектеп оқушыларының оқу мотивациясын ынталандыру және басқару	1429
343	Алимулова А.С. Дене тәрбиесінде волейболдың маңызы	1434
344	Zhamalbek A. Ethical and legal boundaries of pedagogical discourse: mechanisms for preventing aggressive speech acts as the foundation of a teacher's professional culture	1438
345	Есеналиева Н. Химия сабақтарында цифрлық технологияларды қолданудың тиімділігі	1441
346	Жұмабек Ұ.Ә., Убайдулла Ж.С. Мұғалімнің кәсіби шеберлігін дамыту	1446
347	Таурбекова А.С. Болашақ мұғалімдерді бастауыш сынып оқушыларының оқу сауаттылығын дамытуға бағытталған педагогикалық технологияларды тиімді қолдануға даярлау	1450
348	Атышева Б.Б., Zhalel A. Болашақ биология мұғалімдерінің кәсіби-шығармашылық құзыреттілігін экологиялық ойлаумен ұштастыра дамыту жолдары	1455
349	Ахмаджанова Д.С. Бала тәрбиесінде ұлттық құндылықтарды қолданудың маңызы	1459
350	Кожгельдиева С.С., Қожабаева А.А. Бастауыш сынып оқушыларының сыни ойлау ерекшеліктері	1465
351	Сейтова Ж.Ә. Болашақ әлеуметтік педагогтардың өзін-өзі реттеу негізінде әлеуметтік интеллектісін қалыптастыру	1472
352	Абдрасилова Г.Л., Атемова К.Т. Оқушылар прокрастинациясының алдын-алу: педагог-психолог даярлығындағы құндылықтық басымдық ретінде	1479
353	Асантаева Ұ.С. Балалардың музыкалық білімін бағалаудың тиімділігі	1484
354	Булатбаева А.Ә., Иманбекова Б.І., Болатов А.М Білім беру ұйымдарында суицидтің алдын алуды ұйымдастырудағы жүйелі тұғыр	1488
355	Әшірбай А.С. Заманауи педагогтің кәсіби дамуындағы құндылықтық тәсілдеме: жүсіп баласағұн идеялары негізінде	1493
356	Жаныбекова Л.Т., Жаныбекова Р.Т., Қайырбосынқызы Ә. Влияние изучения иностранного языка на формирование профессиональных компетенций будущего специалиста	1497
357	Боранбаева Г.Н.	

	Диалог поколений: трансформация ценностных ориентаций молодых учителей и опытных наставников	1501
358	Искакова Д.А. Жеткіншектер арасындағы буллингті алдын алудағы әлеуметтік педагогтың рөлі	1506
359	Касымбекова А. Ж., Ильясова Г.У. Химияны оқытуда оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздері	1510
360	Дарбаева Г.Қ. Болашақ педагог-психологтардың кәсіби дамуындағы психологиялық саулықтың құндылықтық маңызы	1515
361	Утеубаева Н.А. Формирование языковой личности современного студента в многоязычной образовательной среде: ценностный и социолингвистический аспекты	1520
362	Узакбаева А.Т., Текеев И., Рахимжанова Л.Б. Методические принципы и педагогические условия адаптивного обучения на основе интерактивного веб-приложения	1524
363	Мускина А.Н. Жас педагогтің кәсіби дамуының құндылықтық бағдарлары	1529
364	Азимов К.Э. Педагогические возможности предмета «начальная допризывная подготовка» в формировании у учащихся чувства патриотизма в условиях образования, основанного на ценностях	1534
365	Мұратқызы А. Болашақ педагогтердің кәсіби дамуында құндылық бағдарларын қалыптастыру	1539
366	Байназарова А.Б. Бала тұлғасының әлеуметтік бейімделуі отбасы тәрбиесі жағдайында	1544
367	Абенев Н.Н., Махамбетова Ж.Т. Жасөспірімдердің эмоционалдық әл-ауқатын қалыптастырудағы сынып жетекшісінің рөлі	1549
368	Аметхан Ж. Зар заман поэзиясын оқытудың тиімді әдістері	1554
369	Сайманова П.С. Оқушылардың психологиялық резиленттілігін дамытуға болашақ педагог-психологтерді даярлаудың теориялық негіздері	1559
370	Кулымбаева А.К., Нуркасинова Л.М. Білім берудегі лидерліктің құндылығы және оның қалыптасу механизмдері	1564
371	Қонысбаев Қ.Б., Жандилдина Р.Е. Дене тәрбиесінде баланың жеке тұлға қабілетін дамытуда оқытудың жаңа технологияларын енгізудің тиімді жақтары	1568
372	Курбанов А.С., Ағабек Т.С. Қазақ тілі сабақтарында әдеби мәтін мен лингвистикалық талдауды кіріктіре оқытудың тиімділігі	1572
373	Курманова С.Б., Абдрахманова Р.Р., Литовченко А.Р. Культура клипового мышления: деградация или новая форма разума?	1575
374	Курманова С.Б., Нұрғожа А.Б., Еркінқызы М Критическое мышление как условие модернизации общественного сознания в Республике Казахстан	1580

375	Сулейменова А.М. Мектепке дейінгі ұйым әдіскерінің цифрлық трансформация жағдайындағы кәсіби рөлі	1584
376	Чакенова Б.А. Халықаралық тәжірибе контексінде қазақ дәрігерлерінің ағартушылық бастамалары	1587
377	Кабылбекова Л.Б., Байдалиев Д.Д. Мектеп географиясында табиғи қауіптерді оқыту арқылы білім алушыларды адамгершілікке тәрбиелеу	1592
378	Адаменко А.В. Диагностика уровня сформированности экологической культуры студентов	1597
379	Джанабаяев К.Т., Жанабай А.А., Тұрысбек Ж.Ө. Әскери-патриоттық клуб жұмысын жоспарлау және ұйымдастыру ерекшеліктері	1600
380	Жолдасбаева Т.Ә. Қазіргі білім беру жағдайында ер балалардың азаматтық жауапкершілігін қалыптастырудың әлеуметтік-педагогикалық аспектілері	1604
381	Хачетлов К.А., Хачетлова С.М. Современные тренды в патриотическом воспитании через технологии ИИ	1607
382	Қабен Н.Ғ., Бәйдірова С.С., Ақылбекова Ә.А. Бастауыш сынып оқушыларына этномәдени негіздегі патриоттық тәрбие беру	1610
383	Джабиева М.Х., Ермаков Д.С., Амантай Ж.А. Персонализированное образование: проблемы и решения (На примере учебного модуля «педагог: профессия и личность»)	1613
384	Менлибекова Г.Ж., Ниязова Г.Б. Качество образования как целевые ориентиры образовательной программы	1616
385	Асылбекова М.П., Таукелова А.Е. Цифрлық орта жағдайында студенттердің мәдени құндылықтарын дамытудың маңыздылығы	1622
386	Жумабекова Ф.Н. Цифрлық дәуірдегі заманауи педагог мамандарды даярлаудағы құндылықтарға бағдарланған тәсілдеме	1626
387	Махадиева А.К. Формирование позитивного самоотношения будущих социальных педагогов средствами активных методов обучения	1630
388	Бурдесбекова У.И. Менталды денсаулықтың көп аспектілігі мен зерттелу жолдары	1633
389	Сарипбекова А.Т. Теоретические подходы к изучению партисипативной готовности будущих педагогов	1637
390	Жандосқызы А., Кошанова М.Т. Білім беру жүйесіндегі көшбасшылық пен толеранттылық: болашақ педагог-психологтердің кәсіби даярлығындағы интеграция	1640

критерийлерін алдын ала белгілеп, оқушыларға хабарлау. Процесті де (қалай жұмыс істегендерді), нәтижені де (не алғандары) бағалау.

Шудың көп болуы. Бірнеше топ бір мезгілде талқылау жүргізгенде сыныпта шу көп болып, кейбір оқушылар шоғырлана алмайды. Шешімдері: Дауыс деңгейі туралы ереже белгілеу. Топтарды сыныпта дұрыс орналастыру. «Дауыс бақылаушысы» рөлін енгізу. Белгі жүйесін қолдану.

Математика сабағында топтық жұмыс арқылы бастауыш сынып оқушыларының ынтымақтастығын қалыптастыру – заманауи білім берудің маңызды бағыттарының бірі. Топтық жұмыс оқушылардың танымдық қабілеттерін дамытумен қатар, олардың әлеуметтік дағдыларын, қарым-қатынас жасау біліктілігін, өзара сыйластық пен жауапкершілік сезімін қалыптастырады.

Топтық жұмысты тиімді ұйымдастыру үшін мұғалім топтарды дұрыс құру, нақты ережелер белгілеу, оқушыларды үнемі қолдау көрсету және олардың жұмысын объективті бағалау қажет. Математика сабақтары топтық жұмысты қолдану үшін кең мүмкіндіктер береді және бұл әдіс оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып, білім сапасын жақсартуға септігін тигізеді. [4]

Болашақта топтық жұмыс дағдылары оқушыларға өмірде де, кәсіби қызметте де қажет болады, өйткені заманауи қоғам ынтымақтастықта жұмыс істей алатын, командалық ойлауға қабілетті мамандарды қажет етеді. Сондықтан бастауыш сыныптан бастап-ақ оқушыларды топтық жұмысқа үйрету – мұғалімдердің басты міндеттерінің бірі болып табылады.

Пайдаланған дереккөздер тізімі

1. Выготский Л.С. Мышление и речь. – Москва: Лабиринт, 1999. – 352с.
2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптарына арналған «Математика» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. – Астана, 2016.
3. Gillies R.V., Ashman A.F. Teaching collaborative skills to primary school children in classroom-based work groups // Learning and Instruction. – 1996. – Vol. 6, No 3. – P. 187-200.
4. Siller H.S., Ahmad R. Analyzing the impact of collaborative learning approach on grade six students mathematics achievement // EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education. – 2024. – Vol. 20, No 2.

УДК 378.147

ФОРМИРОВАНИЕ ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ К ПРОФИЛАКТИЧЕСКОЙ РАБОТЕ С МЛАДШИМИ ШКОЛЬНИКАМИ

Гафиятуллина Наилия Бекзатовна

Магистрант, ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

7777071_71n@mail.ru

Аннотация. В статье представлены результаты опытно-экспериментального исследования по формированию готовности будущих учителей начальных классов к профилактической работе с младшими школьниками, проведенного на базе БГПУ им. М. Акмуллы. Исследование включало констатирующий, формирующий и контрольный этапы и осуществлялось с участием экспериментальной и контрольной групп студентов. Готовность рассматривалась как совокупность педагогического, когнитивного, личностного, психологического и рефлексивно-регулятивного компонентов. Реализация комплекса педагогических условий обеспечила положительную динамику уровней готовности у студентов экспериментальной группы, что подтверждает эффективность предложенного подхода к профессиональной подготовке будущих учителей начальных классов.

Ключевые слова: Готовность будущих учителей; учитель начальных классов; профилактическая работа; младшие школьники; профессиональная подготовка; педагогические условия; профилактика девиантного поведения.

Abstract. The article presents the results of an experimental study on the formation of readiness of future primary school teachers for preventive work with younger schoolchildren, conducted at Bashkir State Pedagogical University named after M. Akmulla. The study included ascertaining, formative, and control stages and was carried out with the participation of experimental and control groups of students. Readiness was considered as a set of pedagogical, cognitive, personal, psychological, and reflective-regulatory components. The implementation of a комплекс of pedagogical conditions ensured positive dynamics in the levels of readiness among students in the experimental group, which confirms the effectiveness of the proposed approach to the professional training of future primary school teachers.

Keywords: Readiness of future teachers; primary school teacher; preventive work; younger schoolchildren; professional training; pedagogical conditions; prevention of deviant behavior.

Современная система образования всё в большей степени ориентируется не только на передачу знаний, но и на обеспечение психологического и социального благополучия ребёнка. В условиях роста поведенческих трудностей, эмоциональной нестабильности и проблем социальной адаптации у младших школьников особую значимость приобретает профилактическая работа, направленная на предупреждение девиантных форм поведения на ранних этапах их проявления. Именно начальная школа становится тем пространством, где закладываются основы саморегуляции, нормативного поведения и позитивного отношения к окружающему миру.

В этой связи возрастает роль учителя начальных классов как ключевой фигуры профилактического воздействия. Педагог всё чаще выступает не только организатором учебного процесса, но и посредником между ребёнком, семьёй и школьной средой, способным своевременно распознать тревожные сигналы и выстроить адекватную профилактическую стратегию. Однако успешность такой деятельности напрямую зависит от уровня профессиональной готовности самого учителя, формирование которой должно начинаться ещё на этапе вузовской подготовки.

Анализ педагогической практики и научных исследований показывает, что, несмотря на наличие в образовательных программах психолого-педагогических дисциплин, будущие учителя нередко испытывают затруднения при организации профилактической работы с младшими школьниками [2]. Эти трудности проявляются в недостаточном уровне теоретических знаний, неуверенности в выборе методов профилактического воздействия, а также в недостаточной сформированности личностных и рефлексивных качеств, необходимых для работы с детьми группы риска.

Следовательно, возникает противоречие между объективной потребностью образовательной практики в педагогах, готовых к профилактической деятельности, и реальным уровнем подготовки будущих учителей начальных классов. Разрешение данного противоречия требует целенаправленной организации процесса формирования готовности студентов к профилактической работе в условиях педагогического вуза.

Целью данной статьи является представление результатов опытно-экспериментального исследования, направленного на формирование готовности будущих учителей начальных классов к профилактической работе с младшими школьниками и оценку эффективности реализованных педагогических условий.

Опытно-экспериментальная работа была организована на базе БГПУ им. М. Акмуллы и была направлена на изучение процесса формирования готовности будущих учителей начальных классов к профилактической работе с младшими школьниками в условиях вузовской подготовки. В исследовании приняли участие студенты, обучающиеся по направлению подготовки 44.03.01 «Педагогическое образование» профиль «Начальное образование».

Для получения сопоставимых и интерпретируемых результатов были сформированы экспериментальная и контрольная группы. В экспериментальную группу вошли 22 студента, в контрольную – 15 студентов. На констатирующем этапе исследования было установлено, что группы не имеют статистически значимых различий по исходным показателям сформированности готовности к профилактической деятельности, что позволило

рассматривать их как эквивалентные и обеспечить корректность последующего сравнительного анализа.

Опытно-экспериментальная работа включала три последовательно реализуемых этапа: констатирующий, формирующий и контрольный.

Формирующий этап исследования был направлен на целенаправленное развитие всех структурных компонентов готовности будущих учителей начальных классов к профилактической работе с младшими школьниками. В экспериментальной группе реализовывался комплекс педагогических условий, включающий углубление теоретических знаний студентов в области профилактики девиантного поведения, актуализацию профессионально значимых ценностных установок, а также формирование умений анализа и осмысления педагогических ситуаций профилактической направленности. Работа со студентами строилась на основе сочетания аудиторных и практико-ориентированных форм, предполагала обсуждение проблемных ситуаций, выполнение аналитических заданий и рефлексивное осмысление будущей профессиональной деятельности. Контрольная группа обучалась в рамках традиционной образовательной программы без введения специально организованных формирующих воздействий.

Для диагностики педагогического компонента готовности использовалась анкета профессиональной готовности (В. Д. Шадриков), направленная на выявление уровня сформированности профессионально значимых качеств, мотивации педагогической деятельности и информационной компетентности будущих учителей [4, с.3].

Когнитивный компонент оценивался с помощью авторского теста, ориентированного на определение объёма и глубины знаний студентов в области профилактики девиантного поведения младших школьников, а также понимания задач и направлений профилактической работы в начальной школе.

Для изучения личностного компонента готовности применялся опросник, направленный на диагностику уровня толерантности (В. С. Магун и соавт.), позволяющий оценить степень принятия индивидуальных и поведенческих особенностей детей [3, с.75].

Психологический компонент готовности исследовался с использованием методики диагностики уровня эмпатии (EETS), отражающей способность будущих педагогов к эмоциональному пониманию и сопереживанию, что является значимым условием профилактического взаимодействия с младшими школьниками [5, с.146].

Диагностика рефлексивно-регулятивного компонента осуществлялась с помощью методики уровня субъективного контроля (УСК) Е. Ф. Бажина, Э. А. Голынкиной, А. М. Эткинда, направленной на выявление особенностей локуса контроля и ответственности студентов за результаты собственной деятельности [1, с.153].

Анализ результатов констатирующего этапа исследования показал, что большинство студентов как экспериментальной, так и контрольной групп демонстрировали средний и низкий уровни сформированности готовности к профилактической работе с младшими школьниками. Это подтверждало наличие объективной необходимости целенаправленного формирования данной готовности в процессе профессиональной подготовки будущих учителей начальных классов.

На констатирующем этапе по результатам анкетирования по методике В. Д. Шадрикова в экспериментальной группе преобладали средние и низкие показатели сформированности педагогической готовности. Доля студентов с высоким уровнем по различным показателям (личностные качества, мотивация учебной деятельности, информационная компетентность) варьировала в пределах 22–27 %, тогда как низкий уровень фиксировался у 18–32 % обучающихся.

После реализации формирующего этапа в экспериментальной группе была зафиксирована устойчивая положительная динамика. Так, по показателю «личностные качества» доля студентов с высоким уровнем возросла с 22 % до 41 %, одновременно количество студентов с низким уровнем снизилось с 23 % до 14 %. Аналогичная тенденция была выявлена и по показателю мотивации учебной деятельности: высокий уровень

увеличился с 27 % до 41 %, а низкий сократился с 18 % до 9 %. По показателю информационной компетентности доля студентов с высоким уровнем возросла с 23 % до 37 %, при одновременном снижении низкого уровня с 32 % до 18 %.

В контрольной группе существенных изменений по данным показателям выявлено не было: колебания уровней носили незначительный характер и не отражали целенаправленного роста педагогической готовности.

Результаты авторского теста, направленного на оценку когнитивного компонента готовности, на констатирующем этапе показали, что в экспериментальной группе высокий уровень знаний в области профилактики девиантного поведения имели 18 % студентов, средний – 55 %, низкий – 27 %.

По итогам контрольного этапа в экспериментальной группе произошли выраженные изменения: доля студентов с высоким уровнем когнитивной готовности увеличилась до 46 %, средний уровень составил 45 %, а низкий снизился до 9 %. Эти данные свидетельствуют о существенном расширении и углублении знаний студентов о сущности, направлениях и задачах профилактической работы с младшими школьниками.

В контрольной группе изменения когнитивного компонента были минимальными: высокий уровень после завершения эксперимента был зафиксирован у 27 % студентов, низкий – у 20 %, что подтверждает отсутствие системного воздействия на данный компонент.

Анализ результатов диагностики толерантности по методике В. С. Магуна и соавторов показал, что на констатирующем этапе в экспериментальной группе высокий уровень толерантности имели 27 % студентов, средний – 46 %, низкий – 27 %.

После формирующего этапа доля студентов с высоким уровнем толерантности увеличилась до 45 %, при этом количество студентов с низким уровнем сократилось до 14 %. Полученные данные указывают на развитие у будущих учителей способности принимать индивидуальные и поведенческие особенности младших школьников, что является значимым условием профилактической деятельности.

В контрольной группе распределение уровней толерантности в ходе исследования существенно не изменилось, что подтверждает устойчивость исходных показателей при отсутствии целенаправленного формирующего воздействия.

Диагностика уровня эмпатии с использованием методики EETS на констатирующем этапе выявила в экспериментальной группе преобладание низкого и очень низкого уровней эмпатийности (27 % и 32 % соответственно), тогда как средний уровень был зафиксирован у 27 %, высокий – у 14 % студентов.

По результатам контрольного этапа было отмечено перераспределение показателей: доля студентов с очень низким уровнем эмпатии снизилась до 18 %, с низким – до 27 %, тогда как средний уровень увеличился до 36 %, а высокий – до 19 %. Полученные изменения свидетельствуют о постепенном формировании у студентов способности к эмоциональному пониманию и сопереживанию, что имеет особое значение для профилактического взаимодействия с младшими школьниками.

В контрольной группе динамика показателей эмпатии носила слабовыраженный характер и не отражала целенаправленных качественных изменений.

Результаты диагностики уровня субъективного контроля показали, что на констатирующем этапе в экспериментальной группе низкий уровень общей интернальности был зафиксирован у 36 % студентов, средний – у 45 %, высокий – у 19 %.

По итогам формирующего этапа доля студентов с высоким уровнем интернальности возросла до 28 %, а низкий уровень снизился до 27 %. Особенно заметные изменения были выявлены по шкале интернальности в области достижений: высокий уровень увеличился с 18 % до 32 %, при одновременном снижении низкого уровня с 27 % до 18 %.

В контрольной группе показатели рефлексивно-регулятивного компонента в целом сохраняли исходный уровень и не демонстрировали выраженной положительной динамики. Результаты опытно-экспериментальной работы подтверждают, что формирование готовности будущих учителей начальных классов к профилактической работе с младшими

школьниками требует целенаправленной организации образовательного процесса в условиях педагогического вуза. Наиболее выраженные изменения были зафиксированы в педагогическом и когнитивном компонентах готовности студентов экспериментальной группы, что свидетельствует о повышении осознанности профессиональной позиции и углублении понимания задач профилактической деятельности. Отсутствие сопоставимой динамики в контрольной группе позволяет рассматривать выявленные изменения как следствие реализации специально разработанных педагогических условий, а не как результат естественного профессионального развития.

Положительные сдвиги, выявленные в личностном, психологическом и рефлексивно-регулятивном компонентах готовности, носят более умеренный характер, что отражает специфику формирования данных качеств, требующих длительного и системного педагогического воздействия. Вместе с тем зафиксированная динамика толерантности, эмпатии и интернальности у студентов экспериментальной группы указывает на постепенное развитие профессионально значимых личностных характеристик, обеспечивающих эффективность профилактической работы с младшими школьниками. В совокупности полученные результаты подтверждают целесообразность комплексного подхода к формированию готовности будущих учителей начальных классов в процессе их профессиональной подготовки.

Список использованных источников

1. Бажин Е. Ф., Голынкина Э. А., Эткинд А. М. Метод исследования уровня субъективного контроля личности // Психологический журнал. –1984. –Т. 5, № 3. –С. 152–162.
2. Валиуллина Г.В. Готовность учителя к профилактике и коррекции эмоциональных нарушений у младших школьников с синдромом дефицита внимания и гиперактивности // Образование и наука. 2023. №8. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/gotovnost-uchitelya-k-profilaktike-i-korreksii-emotsionalnyh-narusheniy-u-mladshih-shkolnikov-s-sindromom-defitsita-vnimaniya-i> (дата обращения: 07.01.2026).
3. Магун В. С., Журавлёва И. В., Магура М. М. Методика измерения толерантности личности // Социологические исследования. –2001. –№ 2. –С. 74–85.
4. Шадриков В. Д. Психология деятельности и способности человека : учебное пособие для вузов. –М. : Логос, 1996. –320 с.
5. Юсупов И. М. Диагностика уровня эмпатийных тенденций личности // Вопросы психологии. –1990. –№ 5. –С. 146–150.

УДК 372.891

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ОТЕЧЕСТВЕННОГО И РОССИЙСКОГО ОПЫТА ПРАКТИЧЕСКОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ ШКОЛЬНОЙ ГЕОГРАФИИ

Э.К.Куандыкова, К.А. Тлеубергенова, Н.Н.Карменова, А. К. Зиявдинова
Казахский Национальный женский педагогический университет, г. Алматы Республика
Казахстан

Аннотация. В современной методологической науке сформировались различные классификации практических работ. В рамках внедрения обновленного образовательного контента практико-ориентированные задания с критериями оценивания и дескрипторами представляют собой модели, которые помогают учащимся давать конструктивную обратную связь о достижении целей обучения, выбирать и разрабатывать аналогичные задания, планировать уроки и проводить оценивания.

Проблема реализации практической направленности в процессе обучения интерпретирует дидактическую принцип связь теории с практикой, с жизнью. Понятие «связь теории с практикой» характеризуется как связь знаний с личным опытом и наблюдениями обучающихся, связь обучения с окружающей жизнью (сознательность обучения и интерес к нему), составление и решение практико-ориентированных задач обучения, т.е. основная идея является приобретение обучающимися знаний и умений